

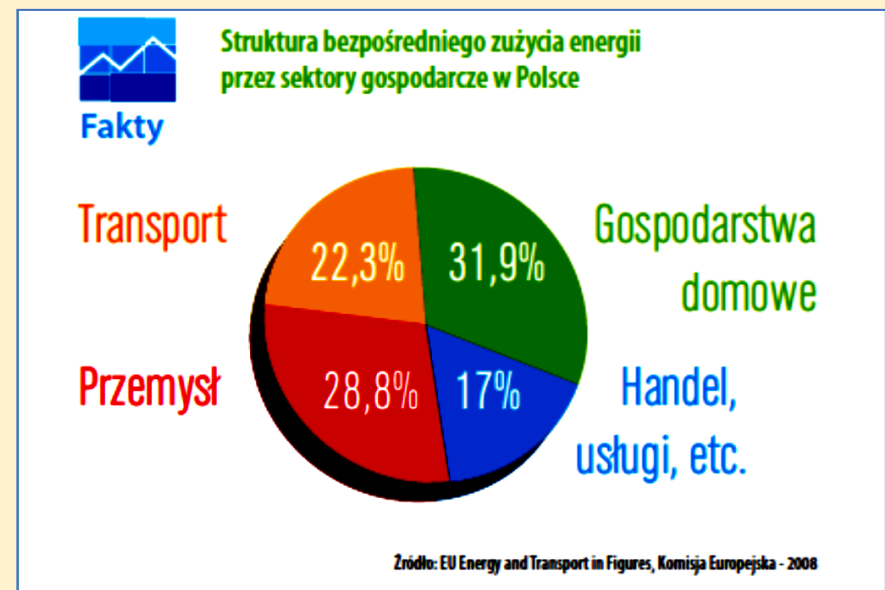
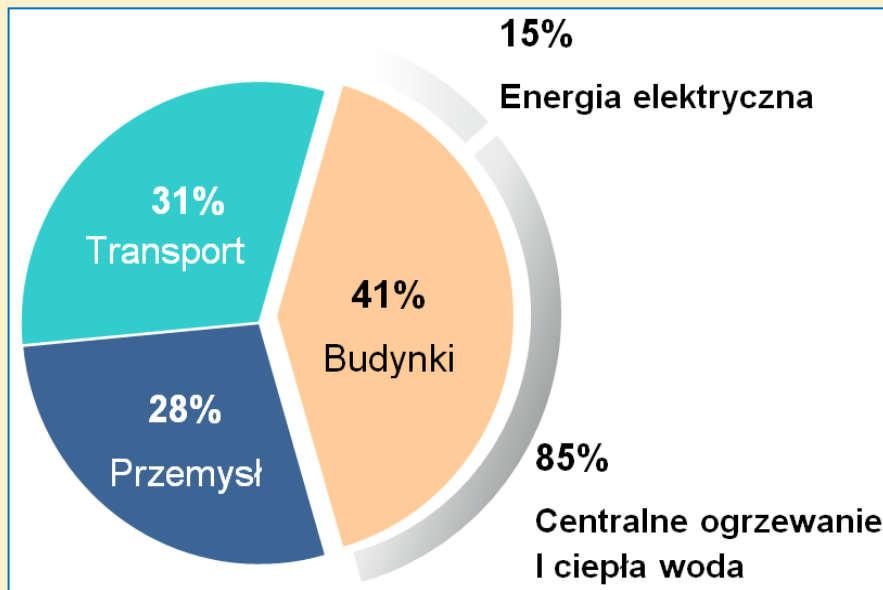
Nowe wyzwania dotyczące poprawy efektywności energetycznej w krajach UE w świetle znowelizowanej dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (EPBD) i dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej (EED)

Dotychczasowe uregulowania prawne

Historia – początek drogi

Podstawowa przyczyna wyzywająca konieczność podjęcia działań dotyczących podwyższenia efektywności energetycznej budynków w UE

Struktura zużycia energii przez sektory gospodarki

Dotychczasowe unijne uregulowania prawne

**Dyrektywa 2002/91/WE Parlamentu Europejskiego
i Rady Europy z dnia 16.12.2002 r.
w sprawie
charakterystyki energetycznej budynków**

**Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady
2010/31/UE z 1 dnia 19 maja 2010 r.
w sprawie
charakterystyki energetycznej budynków**

Dyrektywa 2002/91/WE
Parlamentu Europejskiego i Rady Europy
z dnia 16.12.2002 r. w sprawie
charakterystyki energetycznej budynków

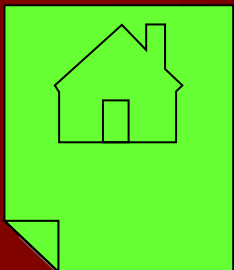
Cel wprowadzenia Dyrektywy
Poprawa jakości energetycznej budynków
w obrębie państw Wspólnoty

Dyrektywa 2002/91/WE

Kierunki działań zmierzających do ograniczenia zużycia energii w budynkach

- ⇒ Wprowadzenie kompleksowej oceny jakości energetycznej budynków
- ⇒ Wprowadzenie certyfikatów (świadectw) charakterystyki energetycznej budynków
- ⇒ Ustalenie minimum standardu energetycznego budynków
- ⇒ Wprowadzenie kontroli i oceny pracy kotłów i systemów grzewczo-wentylacyjnych .

Obowiązek :

wykonywania oceny energetycznej budynków na etapie projektowania i budowy
posiadania świadectw energetycznych budynków w chwili sprzedaży lub wynajmu
sporządzania świadectw budynków poddawanych gruntownej modernizacji

Termin wprowadzenia – 04.01.2006 r.

(możliwość wydłużenia terminu o dodatkowe 3 lata z uwagi na brak odpowiednich ekspertów)

Polskie uregulowania prawne

Wdrażanie postanowień Dyrektywy 2002/91/EC

Historia – początek drogi

Przepisy ustawodawcze

Zmiany w Ustawie Prawo budowlane

Ustawa z dnia 19 września 2007r.

o zmianie ustawy Prawo Budowlane

(weszła w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.)

Zapisy obowiązujące
od 01.01.2009 r. do 08.03.2015 r.

Przepisy wykonawcze

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury

z dnia 6 listopada 2008 r.

w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej

Okres obowiązywania:
od 01.01.2009 r. do 02.10.2014 r.

Polskie uregulowania prawne

Wdrażanie postanowień Dyrektywy 2002/91/EC

Historia – początek drogi

Podstawowe problemy z wdrażaniem dyrektywy:

1. Duże opóźnienia czasowe – przepisy weszły w życie 01.01.2009 r.
Termin wyznaczony w dyrektywie : 04.01.2006 r.
Wykorzystanie przez Polskę możliwości odroczenia terminu wdrożenia dyrektywy (dopuszczalne opóźnienie o 3 lata z uwagi na brak odpowiednich ekspertów).
2. Niespójność polskich przepisów z ustaleniami dyrektywy, w tym:
  - a) brak jednoznacznych zapisów dotyczących obowiązku wykonywania świadectw charakterystyki energetycznej;
  - b) brak sankcji za nieposiadanie świadectw przy sprzedaży lub wynajmie budynków i lokali mieszkalnych;
  - c) brak gwarancji niezależności ekspertów sporządzających świadectwa;
  - d) brak kontroli jakości wykonywanych świadectw;
  - e) dyskusyjne nabywanie uprawnień do wykonywania świadectw.
3. Liczne błędy w rozporządzeniu dotyczącym metodyki oceny charakterystyki energetycznej.
4. Nieczytelne wzory świadectw charakterystyki energetycznej – rezygnacja z klas energetycznych.

Wzory świadectw charakterystyki energetycznej przyjęte w UE

ENERGY LABELS OVER EUROPE .....

Greece

Denmark

Spain

Ireland

Finland

Netherlands

AUSTRIA

LITWA

ANGLIA I WALIA

SZKOCJA

POLSKA

SWIADCTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ dla budynku

Wartość do: **100 kWh/m²/rok**

Skala ocen: G, F, E, D, C, B, A, A+, A++

Wskaznik WT2010: **100 kWh/m²/rok**

Wskaznik WT2015: **100 kWh/m²/rok**

Wskaznik WT2020: **100 kWh/m²/rok**

ENERGY LABELS OVER EUROPE .....

Bulgaria

France

Romania

Slovak Rep

Poland

Norway

Latvia

NIEMCY

ENERGIEAUSWEIS

BELGIA - FLAMANDIA

energieprestatiecertificaat

Pierwsza nowelizacja Dyrektywy

**Dyrektywa
Parlamentu Europejskiego i Rady
2010/31/UE
z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie
charakterystyki energetycznej budynków**

***Zaostrzenie wymagań dotyczących
jakości i oceny energetycznej budynków !!!***

Dyrektywa 2010/31/UE

1

Zaostrzenie wymagań dotyczących efektywności energetycznej budynków

2

- Prowadzenie w krajach członkowskich skutecznych działań mających na celu poprawę standardu energetycznego budynków (przy wiodącym udziale sektora publicznego)
- Propagowanie budownictwa nisko i zero-energetycznego

3

Wszystkie nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością po dniu 31 grudnia 2018 r. powinny być „budynkami o niemal zerowym zużyciu energii”.

4

Od dnia 31 grudnia 2020 r. wymagania takie będą dotyczyły wszystkich nowopowstających budynków.

"Budynek o niemal zerowym zużyciu energii"

oznacza:

budynek
o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej,
zaś
niemal zerowa lub bardzo niska ilość wymaganej energii
powinna pochodzić
w bardzo wysokim stopniu z energii ze źródeł odnawialnych,
w tym
energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu lub w pobliżu.

- ◆ Wszystkie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne wynikające z nowej dyrektywy powinny być przyjęte i opublikowane we wszystkich państwach członkowskich

najpóźniej do dnia 9 lipca 2012 r.

- ◆ Termin wejścia w życie przepisów:

najpóźniej od dnia 9 stycznia 2013 r.

(część przepisów dotycząca art. 4-8 i 14-16 od 9 lipca 2013 r.)

Wdrażanie Dyrektywy 2010/31/WE w Polsce

Termin na opracowanie przepisów ustawowych i wykonawczych: do dnia 9 lipca 2012 r.

Termin wejścia w życie przepisów: od dnia 9 stycznia 2013 r.

Bardzo duże opóźnienia czasowe przy wdrażaniu Dyrektywy w Polsce

Wrzesień 2012 r.

Komisja Europejska wystosowała do Polski wezwanie do usunięcia uchybienia dotyczącego transpozycji dyrektywy.

Czerwiec 2013 r.

Przekazanie Polsce uzasadnionej opinii dotyczącej niewdrożenia dyrektywy.

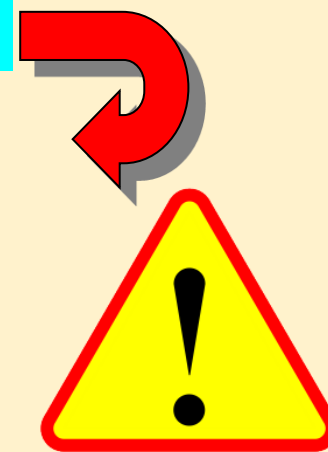
Lipiec 2014 r.

Komisja Europejska pozwała Polskę do Trybunału Sprawiedliwości

Unii Europejskiej za niewdrożenie dyrektywy dotyczącej charakterystyki energetycznej budynków.

Wnosząc sprawę do Trybunału Komisja zaproponowała nałożenie

dziennej kary pieniężnej dla Polski w wysokości 96 720 EUR za każdy dzień zwłoki.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej

Opublikowana 8 września 2014 r.
Stanowi transpozycję do krajowego porządku prawnego postanowień
Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE
z dnia 19 maja 2010 r.
w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

**Większość przepisów ustawy weszła w życie po upływie
6 miesięcy od daty jej ogłoszenia.**

Nowa ustawa zastępuje dotychczasowe zapisy w Prawie budowlanym,
które wprowadziły w Polsce obowiązujący od 2009 r.
system oceny energetycznej budynków.

Czego oczekiwano od nowej ustawy ?

Oczekiwano, że nowa ustawa:

- spowoduje zaostrzenie wymagań dotyczących obowiązku sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej
- ureguluje kwestie ich egzekwowania w sytuacjach sprzedaży lub wynajmu (w pierwszym projekcie ustawy znalazły się zresztą zapisy mówiące o obowiązkowym dołączaniu świadectw do aktu notarialnego lub umowy najmu).

Jednakże nowe przepisy zamiast zaostrzenia wymagań przyniosły ich liberalizację !

Podstawowe ustalenia (.... i braki !!!)

Ustawy o charakterystyce energetycznej (UCHE)

SCHE = świadectwo charakterystyki energetycznej

Lp.	Ustalenia UCHE	Komentarz
1	Obowiązek sporządzania SCHE przez właścicieli lub zarządców w sytuacji sprzedaży lub wynajmu budynku/lokalu	1. Brak sankcji karnych za nieposiadanie SCHE. 2. Brak zapisu o konieczności dołączania SCHE do aktu notarialnego. 3. Zapis nieskuteczny - nie realizowany w praktyce
2	Zniesienie obowiązujących wcześniej wymagań dotyczących sporządzania SCHE budynków oddawanych do użytkowania	Pozwolenie na użytkowanie budynku wydawane jest bez uwzględnienia oceny rzeczywistej jakości energetycznej budynku w momencie oddawania do użytkowania.
3	Obowiązek wykonania SCHE dla budynku o powierzchni powyżej 250 m ² zajmowanego przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej.	Zapis w praktyce różnie realizowany ze względu na brak sankcji karnych za jego niewypełnienie.
4	Kary grzywny: 1. Za sporządzanie SCHE bez uprawnień lub ubezpieczenia OC 2. Za niewywiązanie się z obowiązku kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w budynku 3. Za przeprowadzanie takich kontroli bez odpowiednich uprawnień i kwalifikacji.	1. Bardzo ograniczony system kar. 2. Nie obejmuje braku SCHE w sytuacji sprzedaży/wynajmu. 3. Zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE sankcje powinny być: „skuteczne, proporcjonalne i odstraszające”.

+ ?

-

+

Podstawowe ustalenia (.... i braki !!!)

Ustawy o charakterystyce energetycznej (UCHE) - c.d.

SCHE = świadectwo charakterystyki energetycznej

Lp.	Ustalenia UCHE	Komentarz
+ ?	5 Egzekwowanie świadectw przez nabywców lub najemców	Okrężne (niejednoznacznie sformułowane) drogi wyegzekwowania SCHE przez nabywców lub najemców.
+ ?	6 Zakaz sporządzania SCHE przez: właściciela lub zarządcę budynku lub lokalu.	Brak gwarancji niezależności ekspertów Możliwość przeprowadzenia oceny charakterystyki energetycznej lub wykonania SCHE przez osoby bezpośrednio zaangażowane w proces inwestycyjny (zarówno na etapie projektowania jak i wznoszenia budynku).
+	7 Upublicznianie informacji <ol style="list-style-type: none"> 1. Obowiązek podawania informacji dotyczącej efektywności energetycznej budynków w reklamach dotyczących ich sprzedaży lub najmu. 2. Obowiązek umieszczania kopii świadectwa w widocznym miejscu dla budynków o powierzchni powyżej 250 m² zajmowanych przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej oraz budynków o powierzchni powyżej 500 m², w których świadczone są usługi dla ludności.	Pozostawiono furtkę uniknięcia obowiązku spełnienia wymagań UCHE poprzez zapis: "tylko w przypadku, gdy: posiadają one wykonane świadectwo charakterystyki energetycznej". Nieskuteczność realizacji wymagań.

Podstawowe ustalenia (.... i braki !!!)

Ustawy o charakterystyce energetycznej (UCHE) - c.d.

SCHE = świadectwo charakterystyki energetycznej

Lp.	Ustalenia UCHE	Komentarz
 8	Wprowadzenie centralnego rejestru charakterystyki energetycznej,	Generalnie jest to spełnienie wymagań unijnych dotyczących systemu kontroli i ewidencji. W rzeczywistości jest to raczej system ewidencji - nie pełni również roli systemu zapewnienia jakości (T.Ż.)
 9	Obowiązek opracowania projektu krajowego planu działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii.	Krajowy plan działań opracowany w 2015 r. Wymaga aktualizacji co 3 lat. Dotychczas nie był aktualizowany.

Zgodnie z UCHE centralny rejestr obejmuje:

- wykazy osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej,
- wykazy osób uprawnionych do przeprowadzania kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji,
- wykaz świadectw charakterystyki energetycznej,
- wykaz protokołów z kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji,
- wykaz budynków wymiaru sprawiedliwości, prokuratury i administracji publicznej o powierzchni powyżej 250 m² (obowiązanych do posiadania świadectw energetycznych na mocy ustawy).

Zgodnie z UCHE Krajowy plan działań powinien zostać przyjęty przez Radę Ministrów w drodze uchwały oraz przekazany Komisji Europejskiej.

Realizacja zapisu UCHE:

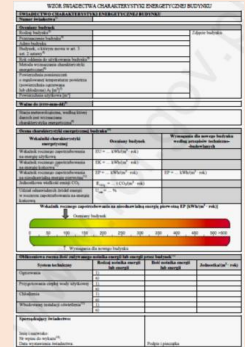
Uchwała nr 91 Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia "Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii" (Monitor Polski z dnia 16 lipca 2015 r., poz. 614).

Przepisy wykonawcze do UCHE

1. **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej**

Brak istotnych zmian w dotychczasowej metodologii obliczeń.

Rozporządzenie utrzymuje wcześniejszy (krytykowany i nieczytelny) sposób przedstawiania charakterystyki energetycznej w postaci skali suwakowej (w miejsce oczekiwanych klas energetycznych).

2. **Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie .**
3. **Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.**

Określa minimalny standard energetyczny dla budynków nowych oraz poddawanych przebudowie.
Ustalenie trzech etapów wprowadzania wymagań.

Krajowy Plan mający na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii

Krajowa definicja budynków o niskim zużyciu energii:

Definicja: Przez „budynek o niskim zużyciu energii” należy rozumieć budynek, spełniający wymogi związane z oszczędnością energii i izolacyjnością cieplną zawarte w przepisach techniczno-budowlanych, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – *Prawo budowlane* (Dz. U. 2013 r., poz. 1409, z późn. zm.)¹⁷, tj. w szczególności dział X oraz załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.), obowiązujące od 1 stycznia 2021 r., a dla budynków zajmowanych przez władze publiczne oraz będących ich własnością – od 1 stycznia 2019 r.

Definicja wg dyrektywy europejskiej 2010/31/UE:

Budynek o niemal zerowym zużyciu energii jest to:

budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej, zaś niemal zerowa lub bardzo niska ilość wymaganej energii powinna pochodzić w bardzo wysokim stopniu z energii ze źródeł odnawialnych, w tym energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu lub w pobliżu.

Krajowy Plan mający na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii – 2015

Tabela 4. Struktura wiekowa zasobów mieszkaniowych w Polsce i zużycie energii¹⁶⁾

Lp.	Okres wzniesienia budynku lata	Budynki		Mieszkania		EP	EK
		tys.	%	mln	%	kWh/(m ² rok)	kWh/(m ² rok)
1	przed 1918	404,7	7,3	1,18	9,1	> 350	> 300
2	1918–1944	803,9	14,5	1,45	11,2	300–350	260–300
3	1945–1970	1363,9	24,6	3,11	24,0	250–300	220–260
4	1971–1978	659,8	11,9	2,07	16,0	210–250	190–220
5	1979–1988	754,0	13,6	2,15	16,6	160–210	140–190
6	1989–2002	670,9	12,1	1,52	11,7	140–180	125–160
7	2003–2007	321,6	5,8	0,60	4,6	100–150	90–120
8	2008–2011	205,1	3,7	0,41	3,2	----	----
9	w budowie	27,7	0,5	0,04	0,3	----	----
10	nieustalone	332,7	6,0	0,43	3,3	----	----
	razem	5544,3	100,0	12,96	100,0	----	----

Budynki „o niemal zerowym zużyciu energii” ??????

Warunki Techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – WT 2014

Lp.	Rodzaj budynku	Częstkowe maksymalne wartości wskaźnika EP _{H+W} na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej [kWh/(m ² rok)]		
		od 1.01.2014 r.	od 1.01.2017 r.	od 1.01.2021 r. ^{*)}
1	Budynek mieszkalny:			
	a) jednorodzinny	120	95	70
	b) wielorodzinny	105	85	65
2	Budynek zamieszkania zbiorowego	95	85	75
3	Budynek użyteczności publicznej:			
	a) opieki zdrowotnej	390	290	190
	b) pozostałe	65	60	45
4	Budynek gospodarczy, magazynowy i produkcyjny	110	90	70

*) Od 1 stycznia 2019 r. - w przypadku budynków zajmowanych przez władze publiczne oraz będących ich własnością.

Druga nowelizacja Dyrektywy

**Dyrektywa
Parlamentu Europejskiego i Rady
2018/844
z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca
dyrektywę 2010/31/UE w sprawie
charakterystyki energetycznej budynków
i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie
efektywności energetycznej**

1. Przeprowadzony w 2016 r. przegląd dotychczasowych aktów prawnych w sprawie efektywności energetycznej budynków wraz z oceną osiągniętych rezultatów.
2. Konieczność wprowadzenia zmian w celu wzmocnienia przepisów dyrektywy 2010/31/UE i uproszczenia niektórych jej aspektów.
3. Ocena przepisów dotyczących przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji jako nieskuteczne – nie powinny być stosowane w odniesieniu do mniejszych systemów.
4. Konieczność przeniesienia przepisów dotyczących długoterminowych strategii renowacji z dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej do dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej, z którą są bardziej spójne.
5. **Analiza aktualnego zużycia energii w UE.**
Konieczność dekarbonizacji zasobów budowlanych - 36% udziału w emisjach CO₂ w Unii.
Ogrzewanie i chłodzenie - 50% zużycia energii końcowej w Unii, z czego 80% przypada na budynki.
6. Osiągnięcie celów Unii w dziedzinie energii i klimatu musi być powiązane z renowacją jej zasobów budowlanych.

Długoterminowy cel nadrzędny dyrektywy 2018/844 na 2050 r. :

Redukcja emisji gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej o 80–95% w porównaniu z rokiem 1990.

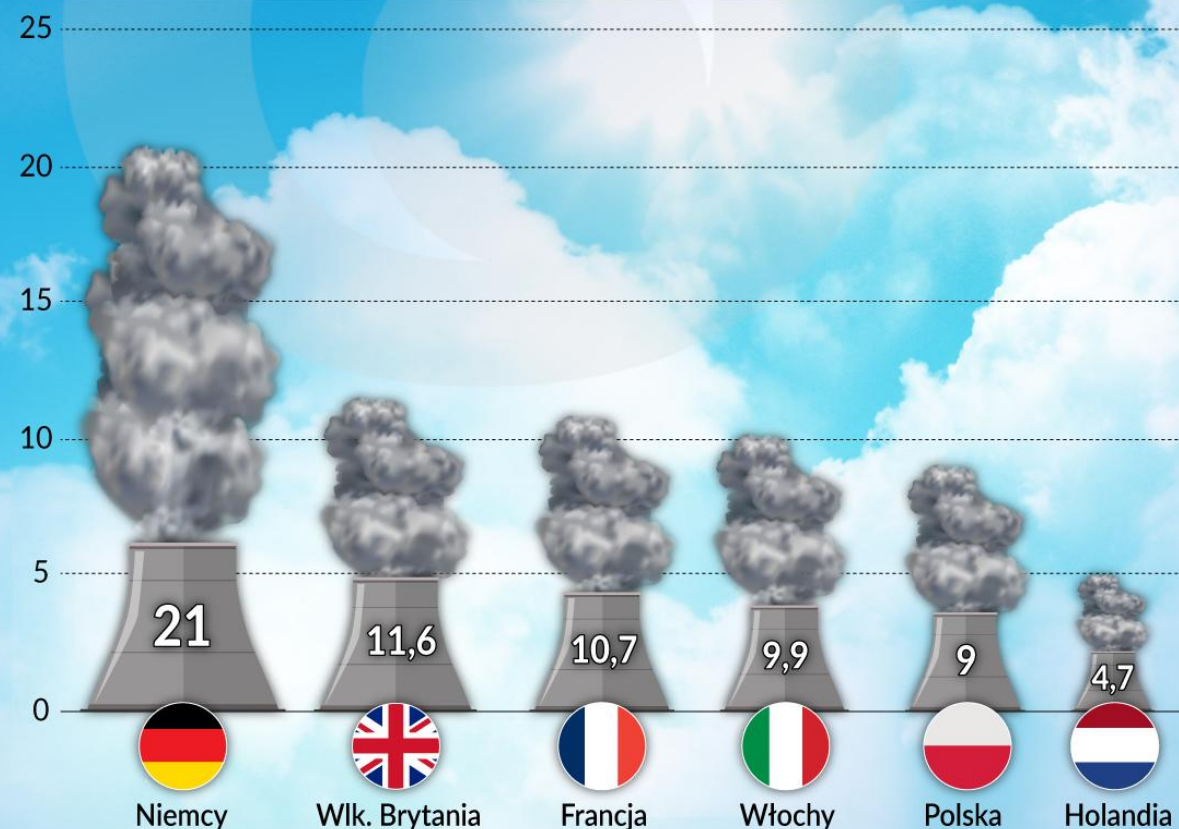

Długoterminowy cel nadrzędny dyrektywy 2018/844 na 2050 r. :

Redukcja emisji gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej o 80–95% w porównaniu z rokiem 1990.

Udział w unijnej emisji CO₂ (w procentach)

Źródło: Eurostat

Dyrektywa 2018/844

Nowe ustalenia dyrektywy 2018/844 dotyczą następujących zagadnień:

1. Długoterminowa strategia renowacji budynków istniejących
2. Stosowanie w budynkach systemów samoregulujących
3. Rozwój elektromobilności
4. Zmiany dotyczące świadectw charakterystyki energetycznej
5. Uproszczenie procesu przeglądu systemów ogrzewania i klimatyzacji
6. Wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci

Obowiązek opracowania przez kraje członkowskie UE
długoterminowej strategii renowacji
krajowych zasobów budynków mieszkaniowych i niemieszkaniowych
(zarówno publicznych, jak i prywatnych)

w celu zapewnienia do 2050 r.
wysokiej efektywności energetycznej i dekarbonizacji zasobów budowlanych,
umożliwiając

**opłacalne przekształcenie istniejących budynków
w budynki o niemal zerowym zużyciu energii.**

Określenie w strategii **wskaźników postępu** służących osiągnięciu
długoterminowego celu na 2050 r.

(redukcji emisji gazów cieplarnianych o 80-95% w porównaniu z 1990 r.).

Plan działania powinien zawierać **cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050.**

Działania obligatoryjne:

1. Przegląd krajowych zasobów budowlanych.
2. Określenie opłacalnych podejść do renowacji.
3. Opracowanie polityki i działań stymulujących ważniejsze renowacje i wspierających renowacje efektywne pod względem kosztów (opcjonalne wprowadzenie paszportów renowacji budynku).
4. Wskazanie działań w stosunku do zasobów o najgorszej charakterystyce energetycznej (łagodzenie ubóstwa energetycznego).
5. Opracowanie polityki i działań ukierunkowanych na wszystkie budynki publiczne.
6. Przegląd krajowych działań służących wspieraniu inteligentnych technologii w budynkach.
7. Oszacowanie spodziewanych oszczędności energii oraz szerszych korzyści dotyczących np. zdrowia, bezpieczeństwa i jakości powietrza.

Uwaga:

1. *Na mocy dyrektywy 2018/844 zapisy dotyczące opracowania długoterminowej strategii renowacji zostały przeniesione do dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków z wcześniejszej dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej.*
2. *Dyrektywa 2012/27/UE zobowiązywała państwa członkowskie do opracowania pierwszej wersji strategii do dnia 30 kwietnia 2014 r. i jej aktualizowania co trzy lata.*

1. **Krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2014 (Trzeci) Załącznik „WSPIERANIE INWESTYCJI W MODERNIZACJĘ BUDYNKÓW”**

Pierwsza wersja strategii wspierania inwestycji w renowację krajowych zasobów budynków.

2. **Krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2017 (Czwarty) Załącznik nr 3 „WSPIERANIE INWESTYCJI W MODERNIZACJĘ BUDYNKÓW”**

Pierwsza aktualizacja strategii z 2014 r.

Zawiera:

1. Przegląd krajowego zasobu budynków
2. Określenie opłacalnych sposobów renowacji budynków
3. Polityki i środki wspierające renowację obecnie oraz perspektywy przyszłościowe
4. Korzyści, w tym szacunki oczekiwanej oszczędności energii.

Stosowanie w budynkach systemów samoregulujących

Budynki nowe

Obowiązek wyposażania nowych budynków, jeżeli jest to możliwe z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, w samoregulujące się urządzenia, które regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej modułu budynku.

Budynki istniejące

1. W istniejących budynkach instalacja urządzeń samoregulujących wymagana jest w przypadku wymiany źródeł ciepła, jeżeli jest to możliwe z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia.
2. Instalacja w istniejących budynkach urządzeń samoregulujących do oddzielnego regulowania temperatury w każdym pomieszczeniu lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej modułu budynku powinna być rozważona, gdy jest ekonomicznie wykonalna, na przykład gdy jej koszt wynosi mniej niż 10 % całkowitych kosztów zastąpienia źródeł ciepła.

Rozwój elektromobilności

1. W dyrektywie 2018/844 podkreśla się, że:

pojazdy elektryczne w połączeniu ze zwiększonym udziałem produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych powodują mniejszą emisję dwutlenku węgla poprawiając jakość powietrza, co jest ważne z punktu widzenia celu nadrzędnego (spadek emisji o 80-95% w 2050 r. w porównaniu z 1990 r.).

2. **Rozwój elektromobilności jest możliwy tam, gdzie wprowadza się odpowiednie prawo umożliwiające rozwój infrastruktury do ładowania !**

3. **W związku z powyższym na poziomie Unii wprowadza się wymagania dotyczące :**

- **zapewnienia odpowiedniej infrastruktury do ładowania**
- oraz (w niektórych przypadkach)
- **odpowiedniej ilości punktów do ładowania.**

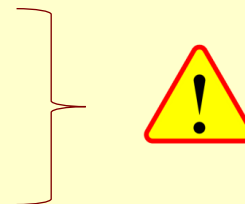
Rozwój elektromobilności - wymagania

Budynki niemieszkalne

1. Budynki niemieszkalne nowe i budynki poddawane ważniejszym renowacjom

W przypadku budynków mających więcej niż dziesięć miejsc parkingowych, państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić instalację:

co najmniej jednego punktu ładowania
wraz z infrastrukturą kanałową (kanałami na przewody elektryczne)
na co najmniej jednym na pięć miejsc parkingowych

Dotyczy sytuacji, gdy:

- parking znajduje się wewnątrz budynku lub przylega fizycznie do budynku,
- działania renowacyjne obejmują parking lub infrastrukturę elektryczną budynku lub parkingu.

2. Wszystkie budynki niemieszkalne

Do dnia 1 stycznia 2025 r. państwa członkowskie mają obowiązek ustanowić :

wymagania dotyczące instalowania minimalnej liczby punktów ładowania

we wszystkich budynkach niemieszkalnych, w których jest więcej niż 20 miejsc parkingowych.

Rozwój elektromobilności - wymagania

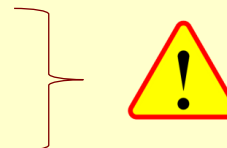
Budynki mieszkalne

Budynki mieszkalne nowe i budynki poddawane ważniejszej renowacji

W przypadku budynków mających więcej niż dziesięć miejsc parkingowych, państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić instalację:

infrastruktury kanałowej (kanałów na przewody elektryczne)
na wszystkich miejscach parkingowych .

Dotyczy sytuacji, gdy:

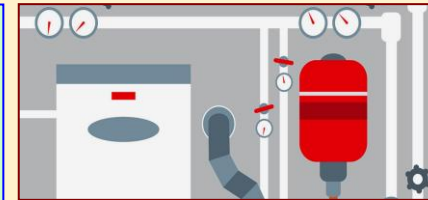
- parking znajduje się wewnątrz budynku lub przylega fizycznie do budynku,
- działania renowacyjne obejmują parking lub infrastrukturę elektryczną budynku lub parkingu.

Przeglądy systemów ogrzewania i klimatyzacji

Dotychczasowe przepisy dotyczące przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji uznano za nieskuteczne i powinny zostać zmienione.

Nowe ustalenia Dyrektywy:

1. Zwiększenie minimalnej znamionowej mocy użytecznej urządzeń w systemach ogrzewania i klimatyzacji kwalifikującej systemy do obowiązkowych regularnych przeglądów:
  - a) dla systemów ogrzewania : z 20 kW do 70 kW
  - b) dla systemów klimatyzacji : z 12 kW do 70 kW.
2. Automatyka budynków i elektroniczne monitorowanie systemów technicznych budynku stanowią skuteczne środki zastępcze dla przeglądów, w szczególności w przypadku dużych systemów, i mają ogromny potencjał opłacalnego uzyskania znacznych oszczędności energii .

Instalację takich urządzeń należy uznać za najbardziej opłacalną alternatywę dla przeglądów w dużych budynkach niemieszkalnych i budynkach wielorodzinnych o dostatecznej wielkości, które umożliwiają uzyskanie okresu zwrotu nieprzekraczającego trzech lat.

Przeglądy systemów ogrzewania i klimatyzacji

Nowe ustalenia Dyrektywy - c.d.:

3. Obowiązek wyposażenia do 2025 r. budynków niemieszkalnych wyposażonych w systemy ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW w systemy automatyki i sterowania

umożliwiającej:

- ciągłe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i umożliwienie dostosowywania zużycia energii;
- analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie osoby odpowiedzialnej za obiekty lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej;
- komunikację z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi urządzeniami w budynku.

Smart Readiness Indicator (SRI)

wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych technologii

w dyrektywie 2018/844 nazwany

„wskaźnikiem gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci”

1. Cel wprowadzenia wskaźnika SRI

Ocena zdolności budynków do wykorzystania inteligentnych technologii (technologii informacyjno-komunikacyjnych i systemów elektronicznych)

w celu:

- *dostosowania funkcjonowania budynków do potrzeb użytkowników oraz sieci energetycznej*
- *poprawy efektywności energetycznej i ogólnej charakterystyki budynków.*

2. Zadania SRI

- *zwiększenie wiedzy i świadomości właścicieli i zarządców budynków na temat korzyści płynących z zastosowania inteligentnych technologii i ich wpływu na funkcjonowanie budynku i zaspokajanie potrzeb ciepłych użytkowników*
- *dostarczenie informacji użytkownikom na temat faktycznych oszczędności uzyskiwanych z tytułu wprowadzenia inteligentnych technologii.*

3. Stosowanie programu oceny gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci powinno być dla państw członkowskich opcjonalne.

Wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci

Dyrektywa zostanie uzupełniona do dnia 31 grudnia 2019 r.

poprzez ustanowienie przez Komisję Europejską opcjonalnego **wspólnego programu Unii** w zakresie oceny gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci, który będzie zawierał:

- **definicję wskaźnika gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci**
- **metodologię jego obliczania.**

Metodologia będzie uwzględniać takie cechy jak :

1. Inteligentne liczniki
2. Systemy automatyki i sterowania budynków
3. Urządzenia samoregulujące do regulowania temperatury pomieszczeń
4. Wbudowane urządzenia gospodarstwa domowego
5. Punkty ładowania pojazdów elektrycznych
6. Magazynowanie energii
7. Korzyści w zakresie klimatu w budynku, efektywności energetycznej, poziomów efektywności oraz uzyskanej elastyczności.

Wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci

SUPPORT FOR SETTING UP A SMART READINESS INDICATOR FOR BUILDINGS AND RELATED IMPACT ASSESSMENT FINAL REPORT

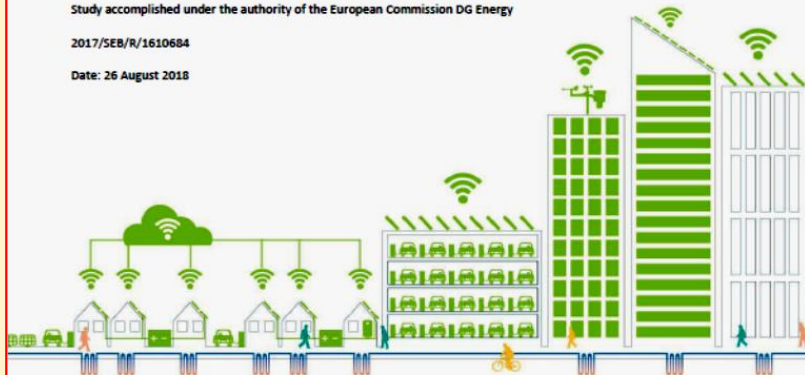

VITO: Stijn Verbeke, Yixiao Ma, Paul Van Tichelen, Sarah Bogaert, Virginia Gómez Oñate
Waide Strategic Efficiency: Paul Waide
ECOFYS: Kjell Betgenhäuser, John Ashok, Andreas Hermelink, Markus Offermann, Jan Groezinger
OFFIS: Mathias Usiar, Judith Schulte

Study accomplished under the authority of the European Commission DG Energy

2017/SEB/R/1610684

Date: 26 August 2018

Komisja Europejska zleciła
konsorcjum VITO,
Waide Strategic Efficiency,
Ecofys i OFFIS
badanie techniczne mające na celu
opracowanie propozycji
**„wskaźnika gotowości budynków do obsługi
inteligentnych technologii”**.

Dokument powstawał pod nadzorem KE
i pojawił się w sierpniu 2018 roku.

Wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci

Jeden wskaźnik oceny budynków
Wskaźnik gotowości SMART

Końcowa punktacja bazuje na średniej punktacji 8 głównych kryteriów

8 głównych kryteriów

10 domen

Wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci

Kryteria:

SRT – Smart Ready Technologies

1. **Energia** - wpływ zastosowanych inteligentnych technologii (SRT) na możliwości zaoszczędzenia energii (np. oszczędności energii wynikające z lepszej kontroli i regulacji temperatury w pomieszczeniach)
2. **Elastyczność** - wpływ SRT na zdolność dostosowania się systemów budynku do zmienności zapotrzebowania budynku na energię oraz w odniesieniu do sieci (np. poprzez zdolność przesuwania obciążeń)
3. **Produkcja energii** - wpływ SRT na ilość i rozdział energii produkowanej lub magazynowanej na miejscu
4. **Komfort** - wpływ SRT na komfort użytkowników (komfort cieplny, akustyczny, wzrokowy)
5. **Wygoda** - dostępność technologii z punktu widzenia użytkowników (łatwość i prostota dostępu użytkowników)
6. **Zdrowie** - wpływ SRT na samopoczucie i zdrowie użytkowników (np. poprzez poprawę jakości powietrza)
7. **Konserwacja i prognozowanie awarii** - wpływ zdolności automatycznego wykrywania błędów i diagnostyki na poprawę utrzymania i działania systemów technicznych budynku
8. **Informacja dla użytkowników** - zdolność informowania SRT użytkowników o zużyciu energii i wpływ tych informacji na funkcjonowanie budynku

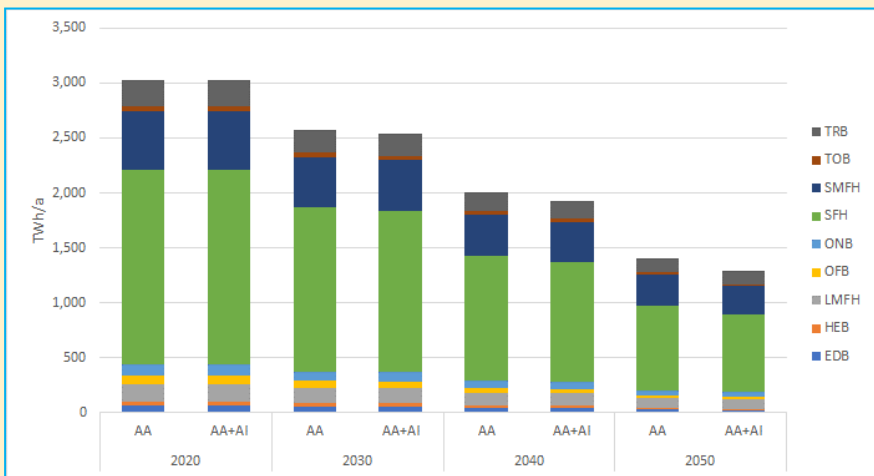

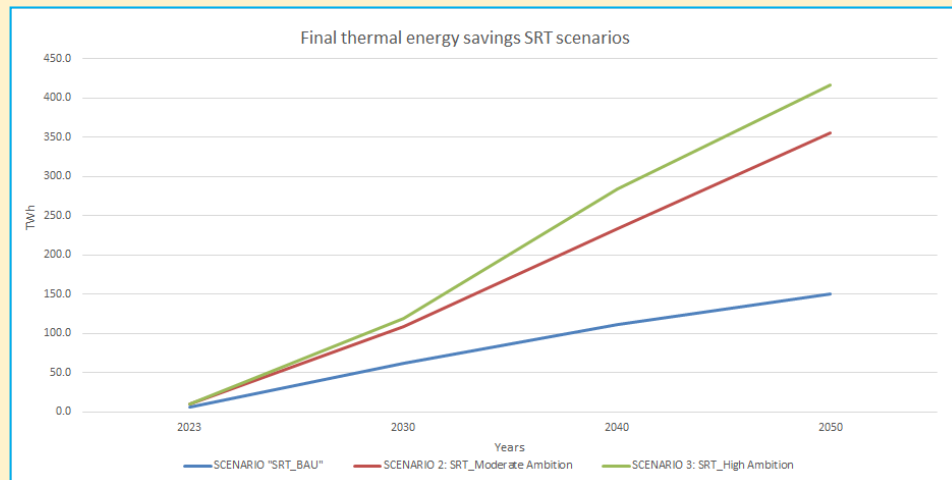

SRI – możliwe scenariusze i szacowane efekty

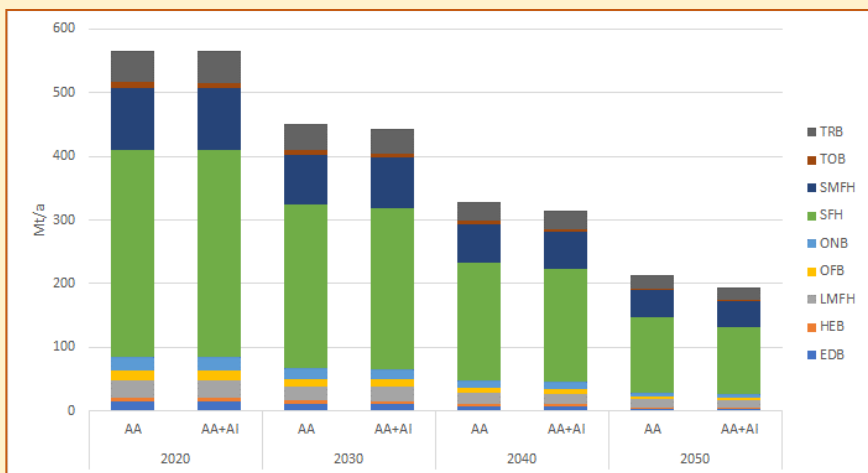
1. SRT_BAU: No SRI
2. SRT_Moderate implementation
3. SRT_Hight implementation

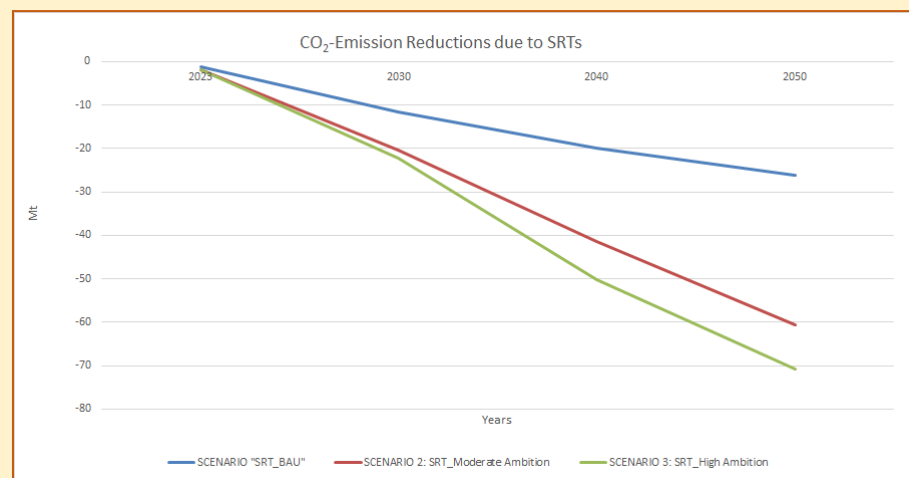
Ogrzewanie - Prognozowane zużycie energii w UE

Ogrzewanie - Prognozowane oszczędności zużycia energii w UE dla 3 scenariuszy

Ogrzewanie - Prognozowane emisje CO₂ w UE

Ogrzewanie - Prognozowana redukcja emisji CO₂ w UE dla 3 scenariuszy

Dyrektywa 2018/844

Transpozycja

**Państwa członkowskie zobligowane są
do wprowadzenia w życie przepisów
ustawowych, wykonawczych i administracyjnych
niezbędnych do wykonania dyrektywy 2018/844**

do dnia 10 marca 2020 r.

Polskie uregulowania prawne

Wdrażanie postanowień Dyrektywy 2018/844

Planowane zmiany w przepisach ustawodawczych i wykonawczych wg informacji Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju

Lp.	Nazwa dokumentu	Kierunek zmian
1	Ustawa o charakterystyce energetycznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie skuteczności obowiązujących rozwiązań dotyczących świadectw charakterystyki energetycznej 2. Wprowadzenie zmiany dotyczącej obowiązkowych kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji
2	Ustawa Prawo budowlane	Wprowadzenie obowiązku dołączania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku do zawiadomienia o zakończeniu budowy budynku lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie
3	Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korekta wymagań dot. energooszczędności i ochrony cieplnej 2. Wprowadzenie wymagań w zakresie infrastruktury na potrzeby ładowania pojazdów elektrycznych
4	Rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwzględnienie możliwości zastosowania wysoce wydajnych systemów alternatywnych w nowych i przebudowywanych budynkach 2. Wymóg uwzględnienia w projekcie kwestii automatyki, sterowania oraz infrastruktury na potrzeby ładowania pojazdów elektrycznych
5	Rozporządzenie w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku	Brak informacji

**Rozpoczęcie prac nad nowelizacją ustaw było zaplanowane na I połowę 2019 r.,
a rozporządzeń - na II połowę 2019 r.**

**Do dnia dzisiejszego żadne nowe przepisy
wdrażające dyrektywę 2018/844 w Polsce
nie zostały wydane !!!**

**Nie pojawiły się również do chwili obecnej
nawet projekty odpowiednich aktów prawnych !**

**Czy stać nas na kolejne opóźnienia i kary
w wysokości
ponad 400 tys. zł
za każdy dzień zwłoki ?**

Czy sprostamy nowym wyzwaniom ?

EUROPEAN UNION
EUROPEAN
REGIONAL
DEVELOPMENT
FUND

Dziękuję za uwagę

dr inż. Teresa Żurek

e-mail: tzurek@imp.gda.pl

tel. +48 608 062 533